

La suppa da crappa (Johannes Merkel)

Ei era inaga in um vegl che aveva negina casa per durmir e negins daners per cumprar da magliar. El viandava per liung las vias campestras, e sch'el vegneva en in vitg dumandava el ils avdents, sch'els vessien buc ina miersa danvonz per el e sch'el savessi buca star en in clavau sur notg.

In di ei igl um vegl sepiars en in uaul, el ei ius en err treis dis e treis notgs entochen ch'el ha finalmein anflau anora ed en in vitg. Co igl um era fomentaus e staunchels! El ha splantau vid igl emprem esch ed ina dunna ha aviert: „Vus giavischeis?“ Jeu sundel ius treis dis atras igl uaul. Havesses Vus forsà danvonz ina miersa per mei ed in liug per durmir?“

„Cheu savess gie mintgin vegnir!“ ha la dunna sevilau e serrau igl esch.

Igl um vegl ei ius vinavon ed ei vegnius tier ina stizun da legums. Ella stizun ha el dumandau il marcadont: „Jeu sundel ius treis dis atras igl uaul. Havesses Vus forsà danvonz ina miersa per mei ed in liug per durmir?“

„Clar, quei sas ti haver,“ ha il marcadont manegiau. „Denton mo sche ti pagas.“

E cu igl um ha mo scurlau il tgau ha el ris: „Per nuot dat ei mo la mort!“ ed ha catschau ora el.

Igl um vegl ei ius vinavon ed ei arrivaus tier ina mazlaria: „Jeu sundel ius treis dis atras igl uaul. Havesses Vus forsà danvonz ina miersa per mei ed in liug per durmir?“

Il mazler ha mirau sin el da tgau tochen pei. „Sas ti pagar?“

E cu igl um vegl ha scurlau il tgau ha el sevilau: „Seser silla buorsa a glied huslia. Quei plaschess a ti, parasit!“ ed ha catschau el avon esch.

„Ti stos schar dar el tgau enzatgei auter,“ ha il vegl detg si per sesez. „La glied lai schiglioc murir tei dalla fom.“

Mond vinavon ha el anflau sper via ina veglia cazzetta. El ha priu la cazzetta, ha rimnau lenna da brisch ed ha cavigliau si ei enamiez sil plaz cadruvi, nua che tut la glied pudeva veser el. Lu ha el empleniu la cazzetta alla fontauna dil vitg cun aua, ha envidau la lenna e mess la cazzetta sil fiug.

Il fiug ha giavinu vitier la buobanaglia dil vitg. Els stevan entuorn igl um ed observavan el. Plaun e plat ei era la glied carschida vegnida or dallas casas ed observavan tgei ch'il curios vegl fetschi sin plaz vischnaunca. Cu l'aua ella cazzetta buglieva, ha il vegl priu in crap ed ha fiers el en l'aua calda ed ha entschiet a turschar cun in fest. La glied observava el senza discuorer, mo negin che ha ughegiu da dumandar el. Entochen ch'in buob ha buca pli pudi star cullas marveglias ed ha dumandau: „Tgei fas ti cheu?“

Cheu ha igl um vegl alzau si'egliada ed ha rispundiu: „Jeu cuschinel ina suppa da crappa.“

Sinaquei ha el priu in tschadun ord siu sac, ha empruau la suppa ed ha detg: „Buca mal! Ella gusta gia grondius! Ella fuss aunc megliera sch'jeu savess metter lien enzacons truffels.“

Gia ein dus affons curri sil proxim èr da truffels ed han cavau ora in pugn plein ed han purtau els ad el. Igl um vegl ha lavau ils truffels e mess els ella cazzetta.

Puspei ha igl um empruau la suppa suenter in'uriala. „Grondius! Ella gusta gia fetg bein“, ha el detg e schluppentau cun sia lieunga. „Ella fuss denton aunc megliera sch'jeu savess megliurar ella cun enzacontas rieblas.“

Cheu ei era gia la feglia dil marcadont da legums currida ed ha purtau al vegl dalla stizun enqual riebla. Igl um ha mess ellas en la cazzetta, ha schau cuer ellas in mument, lu ha el puspei empruau la suppa.

„Fantastic!“ ha igl um vegl constatau. „Ella gustass denton aunc pli fantastic, sch’jeu savess metter lien in toc carn.“

Il buob dil mazler ei immediat semess sin via ed ei ius per in bien toc carn. Era quel ei setschentaus ella cazzetta.

Tgei carteis vus, ch’ils affons han aunc purtau agl um vegl, per megliurar la suppa?

La fin finala ha igl um vegl puspei schigliau dalla suppa ed ha detg: „Delizius! Aunc mai haiel jeu empruau aschi ina buna suppa!“ El ha dumandau ils affons sch’els veglien era empruar la suppa. Quei levan naturalmein tuts. Els ein i per tagliors e tschaduns, ein sesi entuorn il vegl rugadur ed han magliau da cuminonza la suppa da crappa ed igl ei iu ad els tuttina sco agl um vegl: aunc maina havevan els schau gustar talmein bein ina suppa.

E cura che tuts havevan magliau, ei il rugadur sestendus avon il fiug ed ha manegiau: „Ach, sch’jeu vess uss in liug per scher el fein per durmir ora!“ Sinaquei han tut ils affons fatg amogna ad el da durmir el fein. E perquei ch’el saveva gie buca durmir tier tuts il medem mument, eis el staus aschi ditg, entochen ch’el haveva durmiu en mintga clavau ina notg.

La fin finala ha el era durmiu en quella casa, nua ch’el era vegnius visaus naven cu el era vegnius el vitg. Il di suenter ha la dunna dumandau el, co ei seigi gartegiau ad el da cuschinar ina talmein buna suppa or d’in crap.

„Jeu mettel en in crap da suppa,“ ha igl um vegl declarau ad ella. „Pli ditg ch’ins cuschina ella cul crap e pli deliziosa che la suppa gartegia.“ El ha schenghegiau ad ella siu crap da suppa ed ei ius per sias vias.

Il di suenter ha la dunna envidau tut ils parents ed enconuschents a gentar. Gia baul la damaun ha ella fatg fiug en platta, per che la suppa possi buglir ditg e daventar aunc megliera che quella dil rugadur. Cu ils emprems hosps ein arrivai, ha ella empruau la suppa. Mo quella gustava dad aua e tut auter che delizius.

Cheu ha la dunna declarau a ses hosps che la suppa drovi aunc in amen, entochen ch’il crap hagi dau giu siu grondius gust. Suenter treis uras ha ella aunc inaga empruau la suppa. Aunc adina gustava quella dad aua e tut auter che delizius. Sinaquei ha la dunna declarau a ses hosps che la suppa stoppi cuer aunc entochen sera, ch’ella seigi lu denton francamein fantastica. Mo era la sera gustava la suppa dad aua e tut auter che delizius. Cheu ein ils hosps i a casa fomentai e grittentai.

„Curios! curios!“ ha la dunna tertgau. „Jeu haiel gie fatg tut exact aschia sco il rugadur ha giu detg.“

Fontauna:

www.stories.uni-bremen.de/leute/steinsuppe.html

Il squetsch succeda culla curteseivla lubientscha digl autur.

